

18. august 2009

UKA 2009/108

Inatsisartut Suleriaasianni § 35 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuteqarnermi atugarisat pitsanngorsarnissaat pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut)

Tunngavilersuut:

Siumumi isumaqarpugut piniarnej, raajarniarnej, qaleralinniarnej, saattuarniarnej, saarullinniarnej kiisalu aalisakkanik allanik aalisarnej aningaasaqarniarnikkut imminut akilersinnaasumik ingerlanneqassasoq, aammalu piujuaannartitsineq tunngavigalugu pisassiisarnerit ingerlanneqassasut.

Ullumikkut aalisakkat akii qiviarutsigit ima appasitsigaat ilaqutariinnut artukkiillutik, taamaattoq tusartarparput nunanut allanut suliffeqarfissuarnit tunineqaqqikkaangamik aningaasarpassuarnik suliffeqarfissuarnit taakkununga iluanaarutaasartut. Taamaammatt soqutiginarpoq paasissallugu aalisakkat akii aalisartunut tunniunneqartartut naapertuuttumik akigisassaralui qanoq annertutigingaluarnersut.

Siumumi ilisimavarput Naalakkersuisut siulii arlalinnik suleqatigiissitanik, ataatsimiititaliarsuarmik aamma piniartuunermik inuussutissarsiuteqarnerup misissuiffigeqqissaarneqarnera tunuliaqutigalugu pilersitsinikkut tamakkua siunertat assigiinngitsut piviusunngortinniarlugit sulinikuusut.

Ullumikkut aalisartut aammalumi piniartut aningaasarsiornikkut atugarisaat oqimaareertigisut ilisimavarput annertuumik puisit amii mattussuunneqartut, Great Greenland annertuumik eqqungaareersoq aammalu NAFO-mi, ICES-imilu biologit innersuussutaat annikitsuararsuusut, tassami Tunumi Qeqertarsuullu tunuani 2009-mut qaleralittassat annikillisinneqassasut innersuussutigineqarnikuuvoq peqatigitillugulu saarullinnut biologinit siunnersuineri sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnermi 0-miittoq.

Siumumi ilisimavarput avannaani aalisartut annertuumik ernumassuteqartartut ingammik Qeqertarsuup tunuani aammalu Uummannap Upernaviullu eqqaani annertuumik aalisarnej eqqarsaatigalugu. Taamatut piujuaannartitsinissaq anguniaatigalugu amerlasoorpassuarnik qassuteqartarnerit anguniakkamut naapertuunnersut assut apeqqusernarput, taamaammatt tassuunakkut Naalakkersuisut qanoq sukaterisinnaanerit tusarusunnarluni.

Siumumiittaag ilisimavarput maannakkut Naalakkersuisut kilisaatinik ikilisaanialersut, taamaattoq ilaqutariippasuit aningaasaqarniarnermikkut oqimaattorsioreersut suli qaavatiqut artukkerneqartussaammata oqilisaassiniarluni Naalakkersuisut iliuusissatut pilersaarutaat aamma tusassallugit pisariaqarput.

Siumumi qularinngilarput aalisarnermik piniarnermillu ilinniarfeqalernerup kingunerisaanik, aammalu ilinniaqqissinnaanikkut periarfissiinikkut kilisaatini avataasiutini inuttat kalaallit ilinniagaqarsimasut anguniagaqarluartumik annertunerusumillu atorneqalissasut. Tamanna ukiuni arlalinni oqaluuseriinnarnagu sukanganerumik piumasaqarnikkut piviusunngortittariaqarparput.

Siumumiittaaq pingaartilluinnarparput aalisartut piniartullu saniatigut allanik isertitaqartarnertik tunngavigalugu allagartaminnik piginniinnarsinnaasarnissaat, maannakkummi pissutsit imaapput aalisartut piniartullu allanut sulianik misileraanissaraluartik unitsittarmassuk allagartamik annaannginnissaa anguniarlugu.

Aalisakkat pisarisuukkat ullumikkut eqqaannarneqartartut ajornartorsiutaasut aamma ilisimavarput, pisarisuukkat tunineqarsinnaasanninneri tunngavigalugu, kisianni nunanut allanut qanitatsinnut qiviarutta sapinngisamik aalisakkat suullunniit atortui tamaasa atorluarniartarpaat ingitaqannginnissartik atorluaanissartillu siunertaralugu, taamaammat tamakkua pisarisoorneqartartut allatut iliuuseqarfiginissaat aamma pisariaqartutut isikkoqarpoq.

Tamakkua tamaasa tunngavigalugit pingaaruteqarluinnarpoq nunatta EU-mik isumaqatigiissuteqarnerata nalilersorluarnissaa, tassani siunertaralugu niueqatigiinnikkut aningaasaqarniarnikkullu naammaginartumik angusaqarnissaq, aammattaaq Siumumi isumaqarpugut misissussallugu pingaaruteqartoq pisassiissutit EU-mut tunniunneqartartut siunissami kalaallit aalisartuinut pisassiissutigineqartalissangaluarpata qanoq nunatsinnut kinguneqassanersoq.

Taamatut piniarneq aalisarnerlu pillugit oqariartuuteqarluta alloriaqqinnissamut sukumiisumik oqallinnissaq qilanaaraarput soorlu aamma aalisarnermut inatsisissaq suliarineqalerpat naapertuuttumik angusaqarnissarput kissaatigigipput.